

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΤΕΛΕΣΙΛΛΑ

Ένα ώραιο επεισόδιο της αρχαίας Έλληνικής Ιστορίας. Ο Κλεομένης έναντιον του Άργους. Ο ποταμός που εξοργίζεται και πλημμυρίζει. Ο μυστηριώδης Γριελίκτης έφιππος του χρησμού. Ο Κλεομένης και το στρατηγικό του. Φωτιά στο ιερό άλσος! 777 σκοτωμένοι! Η Ποιήτρια και ο ένθουσιασμός της. Η άμυνα της πόλεως. «Στά έπλα. Άργεΐτισσες!» Τά «Υβριστικά», κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Θα σας διηγηθώμε ένα ώραιο και άγνωστο στους πολλούς επεισόδιο της άρχαίας Ελλάδος.

Στά 493 π. Χ. ο Βασιλεύς της Σπάρτης Κλεομένης εξεστράτευσεν έναντιον του Άργους. Οι Σπαρτιάται πέρισσαν την ιστορική άμυνήν Αίγυγν και έτοιμάζονταν να προσορήσουν, όταν έξαιρτο άνωσαν βοή μακροχή και σε λίγο είδαν έντρομοι έπιρρος των να κατεβάνην άφρισμένος ο ποταμός Έρασίνος—μέσα στον όποιον, κατά τη Μιθολογία, κατοικούσαν κάποιος Θεός. Ο Κλεομένης έσέβηταν τον ίερον αυτόν ποταμό. Κι έπειδή τον είδε στην κοίμη αυτή ώρα να ξεχειλάει και να προσορεύει έτσι το

Κλεομένης ερώτησε έναν αϊμαλάωτο Άργεΐο σε ποιό Θεό ήσαν οι φερόμενοι.

—Στό Θεό Άγγο, απάντησε ο αϊμαλάωτος. Τότε ο Κλεομένης θυμήθηκε τό χρησμό: «Α ρ γ γ ο ς α ι ρ η σ ε ι ν», που τότε είχε πη ή Πηθία. Άρατε αυτό ήταν τό Άγρος που θά εκουριε και όχι ή πόλις των Άργεΐων. Και αυτός είχε παρεξηγήσει την έννοια.

Η σκέψη αυτή ελάττειον τον Κλεομένην. Και δέν τοίμοσε να βαδίσει κατά της πόλεως, πριν συμβουλευθ ή αλλά τά ίερά. Την ίδια λοιπόν ήμερα, πήρε χίλιους διαλεγτούς στρατιώτες του και πήγε στό Ήραϊον, στα βουνά της Αργολικής πεδιάδος. Εκεί ήσαν οι περίφημοι ναός της Ήρας—μετάξυ Άργους και Μυρσηών, που είχε καί θαυμάσιο χρυσέλιοντο άγάλμα της Ήρας, έργο του άνοιαστου Άργεΐου γλύπτη Πολυζεύξειου...

Ο Κλεομένης ήθέλησε να τελήσθ ήθελε στο βωμό της Ήρας, αλλά ο ίερεύς τό άπαγόρευσε, λέγοντας ότι είχε άνοσο να θυσιάσθ εκεί ένας ξένος. Ομώστως τότε ο Κλεομένης και διάταξε τους στρατιώτες του να πάρουν έξω από τό βωμό τόν ίερέα και να τον ιαστηώσουν... Η διαταγή του Βασιλέως εξετελέσθη άμέσως, κι έτσι ενώ ο ίερεύς της Ήρας έδρόντο, ο Κλεομένης έθυσίαξ στό βωμό της... Έξαμα άνωι μια φλόγα κατάγεται από τό στήθος τό άγάλματος της Ήρας, και ο Κλεομένης που την είδε τρομάξ και την εξήγησε ως κακό ούνο, ότι δέν θά εκουριε δηλαδή τό Άγρος.

προστατεύη έτσι τό Άγρος, παροχρησμού, στάθηκε λίγον καιρό επί Θεσεία, επέλεσε θυσίες και ζήτησε από τό ιερόντο χρησμό. Η Πηθία του είπε τότε ότι «Α ρ γ γ ο ς α ι ρ η σ ε ι ν», ότι δηλαδή, «Θά κωριεσθ τό Άγρος». Ένωπίως λοιπόν Αίγυγντα κλείσα, έβαλε μέσα τό στρατό του και τόν άπέβησε στην Αργολική παραλία, κοντά στην Τριφυλία της Νυκταίας, όπου έστρατοπέδευσε...

Μόλις οι Άργεΐοι έμαθαν την έξοδική είσοδήν, ήσαν τά δάλα τους και βγήκαν έναντιον του έγγηφου πανοστρατιά. Έστρατοπέδευον δε κοντά και απέναντα των Σπαρτιωτών, στο μέρος που λεγότανε τό τε Σηματα, ως εκεί δηλαδή που άπλώνονταν τό μέγα και πυκνό άλσος (τό ιερό άλσος) του Άργους, θαύμα βλαστήσεως...

Οι Άργεΐοι ήσαν γενναίοι και ήξεραν από πολεμο. Δέν φοβόνταναν άνωι τόν στρατηγικό δόλο. Είχαν μάθει στα γ' αυτό και κάποιον άφορτία άνοστρατία. Γιατί ή Πηθία τους είχε κάποτε δώσει τόν εξής περιεργό χρησμό:

«Αλλ' όταν ή θηλυκία κωκήσ τόν άρσενικό και δοξασθή μεταδόν τόν Άργεΐον, τότε πολλές Άργεΐτισσες θά πενήσουν και κάποιος μεταγενεατερος θά πη ότι φοβόρ τριδίλωο κριδί σποχώθηκε από άλαθετο κοντάρι!»

Ο χρησμός αυτός, ο τόσο άνοσταυόδηξ, άνοστρατοσ τους Άργεΐους. Γι' αυτό έκαυτενόμην οι πάντοτε τους δόλους των έγγηφον. Έφαναν άκωβός ότι έφαναν και κείνοι, άδρόντομενοι από τόν κήρυκα τόν έγγηφον. Άη, όταν ο κήρυξ τόν Σπαρτιωτών έσημεινε άνάτοισ, άνελαίνοντα και οι Άργεΐοι, όταν έσημεινε όπλοισ, έπαίρνον κι' αυτοί τά δάλα τους, όταν έσημεινε σποσίοτι για τους Σπαρτιάτες, έφρωγαν και οι Άργεΐοι και γενικόξ έφαναν άκωβός τό ίδια.

Τό έμαθε άνωις αυτό ο Κλεομένης και άμέσως έβαλε σε πρόξ ένα στρατηγικό δόλο: Έξέδωσε μυστική διαταγή στους Σπαρτιάτες του, και τους συμβούλεψε όταν ο κήρυξ σήμνην σποσίοτι, να πάρουν τά δάλα και να έπιτεθόν κατά τόν Άργεΐον. Έτσι και έγινε. Οι Άργεΐοι άνοσαν τόν κήρυκα να σήμνην σποσίοτι, άφρωγαν τά δάλα και στρόβησαν ήρωισ στα γα. Τότε οι Σπαρτιάτες γήθησαν άνωις κωκισμό τους και τους κατετρόπωσαν. Σκότωσαν πολλούς, κωνήγησαν τους άλλους και τους άνάγισσαν να καταφύγουν στο λίθισον του Άργους άλσος, όπου και τους περιεζύλωσαν.

Τό άλσος ήταν τότε ίερόξ, άφρισμένο στο Θεό Άγρο και είχε μέσα ναό του Θεού. Αλλά ο παϊδής Κλεομένης τό παρεβίσε και αυτό, για να ζήτησ τό πόθος του έναντιον των Άργεΐων. Διάταξε σπυρρόσους τους κωκιστές του να βάλουν φωτιά στο άλσος. Λεδοσάριστσαν τότε άνοστρατίες και φοιρέτες σκηές. Ουάνωφρατες ιφρόβησαν ή φλόγες και περιεζύλωσαν τό ιερό άλσος και τους Άργεΐους, οι όποιοι ήσαν καταφύγν σ' αυτό, και σε άπολο άπαρναβαστο. Οι άλλολαγοί τόν κωκιστόν άνακατείνονταν με τίς φωνές και τους θήρουν τους δυστροχισμένον Άργεΐον που έκαυόνταναν ζωνταίο μέσα στο φοβερό έπίστολο κωκισμό. Κι άν κανείς από αυτούς έκανε να γίνη, έπαιξε στα χέρια τόν Σπαρτιωτόν και έσάφιστο. Και όταν τέλος ή φωτιά, αφού κατέκατε τά πάντα, σταμάησε, από την άλλότε ώραία και κατάληξη χώρα, δέν έμεινε παρά μια άπάρτην θρεξία, και σπάγγη και κόκκαλα, και κομμάτι ισοζωμμένα για κατεσφαρμένα...

Η σμφορρά που έπαίξε τότε τό Άγρος ήταν νοσηρογία, σποσία παροξλεβία! Χάθηκε τό άνοσθ της Άργεΐαξής νοσηρίας. Ο ιστορικός Πολυζεύξ, για να παραστήσ τό μεγάλο αριθμό των νεθών, γράφει ότι σκοτώθηκαν 777 Άργεΐοι. Τό Άγρος έθρμάξε κατά από άνωις άναγινώσκ να φέρουν δάλα και έγγηφον στα γέλη της τελειωτικής έξαφανίσσεως...

Τελεσίλλα

Έν τούτους ο Κλεομένης δέν άπελάτισσε έντελειώξ. Έστειλε και έκάλεσε τό σποβασιλέα της Σπάρτης Αμμόσαιο, ο όποιος κατέφρασε σε βοήθειά του με τό επίλοιο στρατεύμα. Αποφάσαν λοιπόν να έπιχειρήσουν μαζί την κατάληξη του Άργους. Ο Κλεομένης θά έβάδιξε ίσια κατά του Άργους, και ο Αμμόσαιο προς τό λεγόμενο Π α μ φ υ λ ι α κ ό μέρος της Αργολίδος.

Στην ώρα εκείνη τό μεγίστο κωκισμό του Άργους, που ήταν έρημο κατά από κωκισμός άνωις, άπολο και άτελειώμενο, μια γενναία ξεπήδησε στη μέση για να σώση την Πατρίδα της, μια κωρη, ή περιφημη ποιήτρια Τελεσίλλα, ο Γουρταίος του Άργους, όποια την άπεκάλεσε ο Ιστορικός.

—Στά δάλα γυναίκες του Άργους! άκούσθη κε ή φωνή της ποιήτριας στη μέση της Άγοράς. Και με τό λόγο, και με τό στίχο, με την ώδη και με τό παράδειγμα, ένθουσιασε τις Άργεΐτισσες να σώσουν την κωκισμένην πατρίδα τους. Αυτοεμφορόντοξ άρχηγός ή Τελεσίλλα, ώργάνωσε γρήγορα την άμυνα. Διάταξε να κλεισθόν άμέσως ή πόρτες της πόλεως, άνέβασε στα τέλη της δούλους, τους έξόπλους με ποσούρια και άλλα άγορτάκια έργαλεία κι' έθωσε τέτοια δάλα άκόμα και στους γέροντες και στα παιδιά, τά όποια ήσαν σφεντόνες και πέρες...

Έπειτα, άμέσως ή Τελεσίλλα έμάζεψε τις ωμωλεώτερες γυναίκες του Άργους, τις άριώτισσες με τά δάλα που κωκισσαν στα τριών των Θεών ως άναβήματα, με σταβία και κοντάρια, κι' έτσι κωκιστές ένα γενναίο στρατεύμα άφρισμένο, ένθουσιασμένο και άποφασιστικό. Η ποιήτρια, ντυμένη με λειτουργικό κωκιστό, στεφανωμένη με κωκισό, ένοπλη, έμπηκε επί κωκιστής τόν άκωκιστόν της, και έβάδιξαν έτσι τοίμορες έναντιον των έγγηφον.

Τά πρώτα βήματα τους τά έστεινε ή νίκη. Αφού κατετρόπωσαν τό Αμμόσαιο, έστράφησαν έναντιον του Κλεομένης. Με άλαγανός και κωβός παρετάχθησαν όδοιξ στα τέλη και προαλλόσαν τους έγγηφούς. Κατάληκτοι οι Σπαρτιάτες έθαύμαζαν τη γενναία εκείνη παρατάξη, τό παρόσθημα τόν γενναίο και κωκιστόν του Άργους, τό φρονιμά τους... Ύπόστο άφορσι ή μάχη. Η Άργεΐτισσες έμάχοντο από τις έπάλξεις ήρωικόξ, κωκισζαν κωκισό κατά τους Σπαρτιάτες που έπιχειρήσαν να ίπτερηρήσουν τά τέλη, σφηλαζαν άνωις μαννάδες.

Μπροστά σε τέτοια άπροσδόκητη άμυνα, μπροστά σε τέτοιους άντιπάλους, ο Κλεομένης βροβήκε σε δεινή θέα. Εσάφθηκε ότι ένας πόλεμος έναντιον γενναίοξ, ήταν άνάσος για άνωις και μάλιστα για τους Σπαρτιάτες που ήσαν ξεκωκισμένοι για την άνδρεία τους. Σάφθηκε άκόμη ότι άν μόν κωκισσαν αυτοί, δέν θά εκέδριζαν κωκισό δόξα, άν άνωις ενικότων, ή άντιγία τους θά ήταν άνοστο αίσχος και άτιμία: Οι Σπαρτιάτες να κωκισθόν από γυναίκες!...

Μετά τις σκέψεις αυτές, ο περίφημος Κλεομένης διάταξε τους κήρυκες να σαλπύσουν την ίπλοχώρη. Και ενώ τό στρατεύμα τόν Σπαρτιωτών έφρωγε ντροπιασμένο, ή γυναίκες και τά κωκισία του

Ο Ηρόδοτος άναγινώξ ότι, την ώρα που κωκισότανε τό άλσος, ο

ΣΚΕΦΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

— «Φεμινισμός» γιά τις περισσότερες γυναίκες σημαίνει... τὸ δικαίωμα νὰ ἔχουν πολλοὺς φίλους! (Ζ ὀ ρ ε Κ ο υ ρ τ ε λ ί ν).

— Ἡ μὴν ἄλλες τις ὁποῖε ἢ γυναῖκες ἔννοον, εἶνε αὐτὲς ποὺ ἔμπνεον ἢ ἴδιες, (Σ ὀ φ ί α Ἀ ρ ν ο ὖ).

— Δύο εἶδον γυναῖκες δὲν πρέπει νὰ γνωρίζουμε ποτέ. Αὐτὲς ποὺ δὲν μᾶς ἀγαπᾶνε, κι' αὐτὲς ποὺ μᾶς ἀγαπᾶν. Μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν εἶδον, ἰσάζουν καὶ χίλια διὰ ἄλλα εἶδη χαριτωμένον γυναικῶν, τῆς ὁποῖε ὅμως δὲν ξέρουμε νὰ ἐκτιμήσουμε... (Π ι ε ρ Ἀ ο υ ί ε).

— Ἡ γυναῖκες θὰ ἦσαν φρικτὲς ἂν ἐμοιάζαν μὲ τὰ ἀντικείμενα ἐκείνα, μὲ τὰ ὅποια τις παραβάλλουμε ὅταν θέλουμε νὰ τις κολακεύουμε. (Υ π ο κ ὀ μ η ς ν ἰ Ὑ ξ ἰ ὀ ν).

— Ἡ φιλαρέσκεια τῶν γυναικῶν δὲν ἀποτελεῖ ἐγκλημα στὰ μάτια τῶν ἄλλων γυναικῶν, παρὰ μόνο γιὰ ἐπιζητεῖ τὴ δική του. (Α λ φ ὀ ν σ ο ς Κ ἄ ρ).

— Τὸ πρῶτο πράγμα ποὺ κάνουν δύο γυναῖκες ὅταν συναντηθοῦν, εἶνε τὸ νὰ ζητήσῃ ἢ μὴ τὴν ἄλλη γιὰ νὰ τῆς εἰσὴ κατὶ γελίου... Κατόπιν αὐτὴ ἀρχίζουν γάλλολοζακεύοντα. (Α Ρ ι κ ἰ ὀ ρ).

— Ἡ γυναῖκα δίνει τὴ ζωὴ ἢ γυναῖκες ὅμως τὴν ξαναγαίφουν... (Μ ω ρ ί ε Ν τ ἔ Β α λ ἔ φ).

— Σὲ κάθε παράλογη ἀπαίτηση γυναικῶς, ὁ ἔξυπνος ἄνθρωπος λέει πάντοτε «ναί». Ἐτοί ἔχει τὴν ἐλπίδα ὅτι αὐτὴ ἢ ἴδια, σὲ λίγο, ἀπὸ πνευμα ἀντιλογίας θὰ πῆ γιὰ τὸ ἴδιο πράγμα «οχι»... (Ν τ ε Μ π α λ ἔ ἰ α κ).

— Ἡ γυναῖκες δὲν ξέρουν παρὰ ἓνα μόνο πράγμα: αὐτὸ τὸ ὅποιον ἐπιθυποῦν... (Β ἰ Π α ρ ι ε ἰ ἔ ν).

— Ἡ ἐποχὴ τῆς πολιορκίας τοῦ Παρισιῦ, ὅλες ἢ γυναῖκες ἔφαγαν κρέας σκυλλῶν... Ὁ Παρισίω, ὅστερ' ἀπ' αὐτὸ, εἶχαν ἔλπει ὅτι θὰ γίνονταν κι' αὐτὲς π ὀ τ ε ς σὰν τοὺς σκυλλῶν... Ἀλλοίμονον ὅμως! Ἀντὶ νὰ λείπον ἀπὸ τοὺς σκυλλῶν τὴν πίστι, λήγαν τὰ δόντια γιὰ νὰ δαγκάνουν! (Α ὖ ρ Σ χ ὀ λ λ).

— Κανένας δὲν γνωρίζει τις γυναῖκες, γιὰ αὐτοὶ μὲν ποὺ τις ἀγαποῦν τῆς βλέπουν ἀπὸ πρὸν κοντά, αὐτοὶ δὲ ποὺ δὲν τις ἀγαποῦν ἀπὸ πρὸν μακριά... (Σ ἰ ὀ λ Ν α ρ ρ ἔ θ).

— Ἡ Παρισίω ἀκολουθεῖ τὴ μόδα ὅπως τὸ σκυλλὶ τὸν ἀρέντη του. Ἡ ξένη δὲ, ὅπως... ὁ τυφλὸς τὸ σκυλλὶ του. (Α ἰ ἔ ξ Ἀ ο υ α ἰ ε ὖ ς).

— Ἡ ἀρετὴ πολλῶν γυναικῶν μοιάζει μὲ τὰ κολώματα ἐκείνα ποὺ κφοροῦν τὸ ζαλοκατὶ στὶς πολυθρόνες τῶν σαλονίων. Μόλις ἐμφανιστεῖ κανένας ἐπίσημος ἢ πλούσιος ἐπισκεπτιὴς, τὰ κολώματα κάνουν ἄμεσως φτερά!... (Α ἰ ο ν ἔ λ Ν α σ τ ὀ ρ).

— Ἡ γυναῖκες δὲν ἐκτιμοῦν ποτέ τις φθογῆς. Ὅπτε τῆς δικῆς τους, ὅπτε τῶν ἄλλων. (Ε τ ἰ ἔ ν Ρ ἔ θ).

— Ἡ τιμωρία αὐτῶν ποὺ ἀγάπησαν ποὺ τις γυναῖκες εἶνε... τὸ νὰ τις ἀγαποῦν πάντα... (Α ρ σ ἔ ν Ο ὖ σ σ α ἰ).

Η ΓΕΦΥΡΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ἄπ' ὅλες τις πόλεις τῆς Ἑσθρίας τῆς περισσότερες γέφυρες ἔχουν ἢ Βενετία καὶ τὸ Ἀιστελόβαιω. Ἡ μὲν πρῶτὴ ἔχει 450 γέφυρες, ἢ δὲ δευτέρω 300. Ἐπιπτα ἔρχεται ἢ Πετρούπολις μὲ 130 γέφυρες, τὸ Βερολίω μὲ 50, ἢ Βιέννη μὲ 25 καὶ τὸ Λονδίω μὲ 20 περὶτοι.

Ἄρουν, ὄρθες στὰ τεῖχη ἀλλάξαν τὸ θορίαμό τους καὶ γουζῆζαν τοὺς ἔθθορος...

Ὅταν ὁ Κλεομένης ἔβησε στὴ Σάατη τοῖς ἐλλάθησε ἀπὸ τὴ λήθη του. Ὅλοι ἔλεγον ὅτι ὁ Θεὸς Ἄργος καὶ ἢ Ἡρα δῖεσαν τὸ νοῦ του γιὰ τὴ καθήκους τοῦ βωμῶς του. Ὅποσδῆποτε ὁ Κλεομένης ἔπαθε μανία καταδιώξεως καὶ αὐτοκτονίας, βυθίζοντας τὸ ἔξυος στὴν καρδιά του...

Ἐτοί ἐσῶθηκε τὸ Ἄργος καὶ ἐπαλθῆσαν οἱ χορηοὶ, ἀφοῦ εἶθ ἢ ἡ λ ν κ ἰ ἰ ἔ ν ἰ κ η σ ε τ ὀ ν ἄ ρ σ ε ν ἰ κ ὀ θ. Γιὰ αἰώνια τιμὴ καὶ ἀνάμνησι τοῦ κατορθώματος αὐτοῦ, οἱ Ἄργεοὶ καθῆσαν τελετὰς. Τῆς γυναῖκες ποὺ ἔπασαν στὴ μάχη τῆς ἔθαγαν ἐπὶ τῆς λεγομένης Ἄ ρ γ ε ἰ α ς Ὀ δ ὀ θ, καὶ ὄσαν νὰ γίνοντι κάθε χρόνω, τὴν ἐπέτειο τῆς ἄμης, τὰ «Υ θ ρ ἰ ο τ ἰ κ ἄ», τελετὴ κατὰ τὴν ὁποῖαν ἢ γυναῖκες ἔφεραν ἀντοκούς ζιτῶνες, ζυμαρδες καὶ τὰ ὅποια τῶν ἀνδρῶν, ἐνὸς ἢ ἀνδρῶς ἢ ἀκολοῦθον τὴν παρελάσι ντυμένοι μὲ πέπλους καὶ καλῆτες γυναικῶν.

Στὴν ἀπάντη ἠρωίδα καὶ ποιήτρια Τελέσιλλα, ποὺ ἔσασε τὴν πόλι τους, οἱ Ἄργεοὶ ἀπένευαν μεγάλης τιμῆς. Ἐστῆσαν σὲ διμῶσιο μέγος γάλαω τὸ ἀγαμῆα τῆς, ἔργο τοῦ Ἀθηναίου γλύπτη Νικηφῶτος. Κοντὰ τὸ θέατρο καὶ μισοστὰ στὸ ἰερό τῆς Ἀφροδίτης ἢ γάλαω αὐτὴ Τελέσιλλα ὀρθοντο ἔξοχος ὄρωα—ὅπως μᾶς διηγείται ὁ Πανσανίας. Τὸ παρσῶνι αὐτῆς ἦταν ἠγεμονικὸ, ἐπιγεναῖα καὶ ἀρνεοπιη ἢ μορφή τῆς. Στὰ πόδια τῆς εἶχε βιβλία. Στὰ χεῖρα τῆς κρατοῖσε κρῶνος, τὸ ὅποιον ἐτοιμαζόταν νὰ φορεθῇ στὸ κρφαλί τῆς.

ΑΡΧΑΙΟΦΙΛΟΣ

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ φούρναρης ποὺ πλούτησε πουλώντας ζῦμα φωμῆ. Ἡ ἐκδικησις τοῦ κελάτου του. Πῶς τὴν ἔπαθε ὁ Σαριπόλος. Ἐνας μαζήτης ποὺ ποὺ κάνει τὸ δάσκαλο. Ἡ βασίλισσα Ὀλγα κι' ἔ καπετᾶν Μάντακας. Ἡ Παριανὴ γρηὴ καὶ τὸ ρολόγι, κ.τ.λ.

Ἐνας γνωστὸς ἀρτοποιὸς τῶν Ἀθηνῶν, ἐπλούτησε πρὸ τῶν Βαλκανιῶν πολέμων, πουλώντας φωμῆ μικρὰ καὶ ζῦμα.

Πρῶτὴ του δουλειά, μόλις ἔγινε πλούσιος, ἦταν νὰ χτίσῃ μὴ πολυτελὴ ἔπαυλ, στὴν ἔξοκωτα τῆς ὁποῖας εἶχε τοποθετήσῃ μὴ μεγάλη μακροσῶνα πλάω, γιὰ νὰ γράφῃ ἀπάνω μὴ γρηὴ ἐπιγραφῆ.

Πρὶν ὅμως προφτάσῃ νὰ τὸ κἀμῃ, κάποιος ἔξυπνος κελάτης του ἀνέβηκε τὴ νύχτα, καὶ ἔγραψε στὴν πλάω, μὲ γράμματα χρυσα, τὴν κατῶτι ἐπιγραφῆ:

Ἐλάτε συμπλοταί, ἀνοίχτε πειτὰ τὰ μάτια, νὰ δῆτε τὰ μικρὰ φωμῆ πῶς κάνουν τὰ παλάτια.

Πῶς ἓνας φωμοζήτης ἔγινε τραπεζίτης, πῶς ἓνας κουρλιάρης ἔγινε καθολάρης.

κ.τ.λ., κ.τ.λ.

Ὅταν ὁ βασιλάτωος φούρναρης εἶδε τὴν ἄλλη μέρα τὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ, πέταξε τὴν πλάω καὶ δὲν τόμησε νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ.

Μιὰ φορὰ ὁ μακαρίτης καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Σαριπόλος, διδάσκων ἀπὸ τῆς ἔθρας, ἔξωθῖσε τοὺς Βασιλεῖς καὶ ἰδιαιτέρος τῶν μακαρίτη βασιλεῶ Ὅθωνα.

Ὁ Σαριπόλος κατηγγέθη γι' αὐτὸ, μὴ κατὰ τὰς γενομένας ἀνακρίσεις, ἓνας φοιτητὴς του, Ἀναστ. Δημητριάδης ὀνομαζόμενος, μακαρίτης σήμερα κι' αὐτὸς, τὸν ἐπέκλεισε ἢ ἔτοι ἀπῆλλῆ τῆς κατηγορίας.

Πέψαν πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε, καὶ μὴ μῆρα, βρέθηκαν νὰ συνταξιδεύουν μὲ τὸ ἴδιο ἀτμόπλοιο ὁ Δημητριάδης, βουλετῆς πῆ, κι' ὁ Σαριπόλος.

Στὸ πλοιο εἶχε ἀρχίσει πολιτικὴ συζήτης κι' ὄλοι συμφωνοῦσαν μὲ τὴν γνώμη τοῦ Σαριπόλου. Μόνον ὁ Δημητριάδης δὲν συμφωνοῦσε μὲ τὸν παλαιὸ διδάσκαλο του, καὶ ὄχι μόνον δὲν συμφωνοῦσε, ἀλλὰ πρὸς ἔσοτηζῆν τῆς ἰδέας του, ἔφερον ἐπισηρήματα τοσο ἰσογῆα ἢ ἀτράντατα, ποὺ στενοχωροῦσαν τὸν Σαριπόλο, μέχρι τέτοιου σημείου, ὄστε νὰ σηρωθῇ ἔξωρα ἀπάνω καὶ νὰ τοῦ φωνᾶξῃ:

— Ἐπὶ τέλους εἶμαι διδάσκαλός σου, καὶ ἢ γνώμη μου εἶνε ὀδοθετῶρα καὶ πρέπει νὰ τὴν ἀκολουθῆς.

— Καὶ τὸ ζουράκι τὸ ἀκούζων στὸ ἀόνω, τοῦ ἀπάντησε ὁ Δημητριάδης, ἀλλὰ τὸ ἀκῶν δὲν ζοβῆ.

— Ὁ Σαριπόλος ἔγινε ἔξω φρεσῶν μὲ τὴν ἔξυτη αὐτῆ ἀπάντη τοῦ Δημητριάδη καὶ τοῦ φωνᾶξῃ:

— Ἄν δὲν ἦσουν ὁ Δημητριάδης, θὰ ὄ ἐράβιζον.

— Κι' ἐγὼ, ἀπάντησε ὁ ἔξυπνοτάτος Δημητριάδης, ἂν δὲν ἦσο ὁ Σαριπόλος, δὲν θὰ σοῦ ἔλεγα αὐτὸ ποὺ σοῦ εἶπα!...

Ὅταν ὁ Πρίγκιψ Γεώργιος ἦταν Ὑάτωος Ἀρμοστής στὴν Κρήτη, παρουσίσεσε μιὰ ἡμέρα, στὴ Βασίλισσα Ὀλγα, ποὺ εἶχε κατεθεῖ στὴν Κρήτη, τῶν μακαρίτη Γερό-Μάντακα, λασιγνωστο Κρητῆ ἀγνοισιτῆ.

— Ἐλόγω σου εἶσαι ἢ Βασίλισσα; ῶτησε τὴν Ὀλγα μὲ τὸ ἀφελές καὶ ἀρχισωπελές ἔπος τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Κρήτης, ὁ Μάντακας.

— Ἐλόγω μου, εἶμαι ἰ ἀπάντησε γελώντας ἢ Βασίλισσα.

— Ἐξῶρα ἐπανεθῖ ὁ Πρίγκιψ Γεώργιος:

— ἔρεξε πόσα παλιὰ εἶχε κάνει ὁ καπετᾶνιος; εἶπε στὴ βασίλισσα:

— Πόσα; ῶτησῃ ἢ Ὀλγα.

— Ἐχει κάνει, ὁ φίλος, μὲ τρεῖς γυναῖκες, τριανταδὸ παλιὰ!...

— Τριάντα δύο! εἶπε ἔκπληκτη ἢ Βασίλισσα. Καὶ πόσα σοῦ ζοῦνε, καπετᾶνιο;

— Τέσσερα μόνω, ἀπάντησε ὁ Μάντακας. Τὸ μεγαλύτερο εἶνε ἐκείνο ποὺ ποῖτῆς κἀμῃ ἰσῶρογο.

— Φοβερό εἶνε, προσέθετε ἢ Βασίλισσα, τὸ νὰ χῶσι ζωεῖς ἐκσωροτῶ παλιὰ!...

— Φοβερό εἶνε Βασίλισσά μου, εἶπε κι' ὁ Μάντακας, ἀλλὰ τί νὰ γινῇ!... Ἐγὼ νῦμα καλὰ καὶ κῶνο ἄλλα τῶσα!...

Σ' ἓνα σπίτι, στὴν Πάρω, δηγητὸ ὁ μακαρίτης βουλετῆς Νικηφῶτης, εἶχαν ἀγοράσει ἓνα ρολόγι. Ὁ μικρὸς τὸν σπιτωθῆλλοντα μὲ πᾶθ στὸ σκολείο, ῶτησε τὴν ἴδια μέρα τῆς ἀγορᾶς τοῦ ρολογιοῦ, τὴ γαγιὰ του:

— Καλὲ καλὰ (καλάδες λένε τις γαγιᾶδες στὴν Πάρω), ἵνα ὄμα εἶνε;

— Κι' ἢ γαγια κριτᾶζοντας τοὺς δεῖχτες τοῦ ρολογιοῦ, ἀπάντησε:

— Δὲν ἔξερω, παδάτοι μου. Νά... τὸ μακρὸ βλέπ' τὴν ντουλάπα, καὶ τὸ κοντὸ τὸ κρεβάτ!...